

ABONAMENT:

pentru
 Austro-Ungaria:
 Pe an cor. 5.—
 Pe 1/2 an c. 2.50
 pentru
 Romania și Strelnatate
 Pe an cor. 12.—
 — Un nr. 8 III.—

OLTEANUL

INSERTIUNI:

se primesc cu
 prețuri reduse.

Scrisori nefran-
 cate se refuză.

Manuscripte nu
 se înapoiază.

FOAIE SĂPTĂMĂNALĂ, SOCIALĂ ȘI ECONOMICĂ.

REDACTIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

Apare în fie-care Joi seara, sub
 direcția unui comitet de redacție.

ADMINISTRAȚIUNEA:

Făgăraș, Vâr-tér Nr. 46. (casele I. Peia).
 — Vis-à-vis de Magistrat. —

RELE DEPRINDERI.

1) CRĂȘMA.

III.

Precum nime nu se naște învățat, ci omul își câștigă învățătura mai târziu, cercetând școale trăind în lume, văzând și auzind multe de toate, sau prin o sânguință deschilinită având prilej de a ceti cât mai multe cărți bune și folositoare, — tot asemenea și relele deprinderi și încă acestea cu mult mai ușor, încă să învață văzând și auzind pe alții rostind vorbe necuviincioase și făcând sau săvârșind fapte dejositoare. De aceea și sfânta scriptură zice: „Vai de acela prin care a învățat păcatul în lume!” Azi așa, mâne așa și iată ne pomenim pe nesimțite cu învățul rău, cu deprinderea rea, cu patima urâtă, cu însuși păcatul săvârșit.

Nu să încerci a stânge focul când s'a ridicat în vârful casei sau șurei, când a cuprins casa sau șura întreagă, ci să grijesti a nu să aprinde focul, că focul odată aprins cu greu se mai poate stinge, sau nu se mai poate stinge de loc până nu prefăce totul în praful pulvere și cenușe!

Așa stă lucrul cu ori și ce rea deprindere.

Nu dupăce au apucat copiii pe căi rele și au învățat deprinderi păcătoase, ci încă din etatea cea mai fragedă, de când încep a prinde și face câte ceva, de atunci avem să'i ferim de a face ce nu să cuvine, ce nu trebuie să facă mai târziu.

Trimiterea copiilor la crășmă, ca să'i chieme părinții acasă, sau să cumpere și aducă rachiu, lăsarea copiilor singuri ca să casce gura pe la ușa crășmelor și prin crășme, îmbierea copiilor cu rachiu sau chiar silierea lor ca să bea, neîngrijirea copiilor și lăsarea de capul lor, ca să meargă și facă ce voiesc, de a se însoți cu alți copii răi și destrăbalați și de ași petrece cu beuturi: iată atâtea

și atâtea prilejuri de a învăța rele deprinderi, de a îndrăgi crășma și beutura.

Nu poate fi lucru mai greu de osândit ca acela, care să face acum mai prin toate satele noastre, că tinerimea face jocul și își petrece în apropierea crășmei, sau chiar prin crășme.

Acesta-i un lucru cât se poate mai rău.

Tinerimea noastră atunci în loc săși petreacă între marginile buneii cuvințe, apucă pe căi primejdioase și învață multele deprinderi rele.

E lucru în deobște cunoscut, că în crășmă dupăce iau oamenii în cap, dupăce se amestecă dupăce să „amestecă limbile” și se „tuibură mințile” nu mai poți auzi vorbe cumpătate, vorbe rostite după cum cere omenia și cinstea, ci vorbe care strică și învenineză tinerimea.

La auzul acestora tinerimea roșește la început, să îngrozește, să scârbește chiar, dar des repețite și auzite vorbele necuviincioase, încep a se împrietini și deda cu ele și cu încetul, pe nesimțite a le și urma! Așa începe răul, așa să naște păcatul!

Aici însă trebuie să se facă cele de lipsă, ca petrecerile tinerimei noastre să fie adevărate petreceri, dar nu numai mijloace de stricare, mijloace de a învăța rele deprinderi.

Nici într'un sat de ale noastre să nu să sufere pe viitor petrecerile tinerimei cu joc pe la crășme, dacă voim să ferim tinerimea de multe rele deprinderi, cari aici și numai aici își iau începutul.

E lucru cunoscut, că cei mai mulți crășmari, ovrei mai ales, plătesc ei anume lăutari la anumite sărbători ca să cânte în crășme, să facă acolo tinerimea joc și să adune lumea ca să facă chef și să li să treacă beutura.

Știi ei ce fac!

Cu o rămă mică prind un pește mare, că: unu aduce suta.

Astăi apoi camăta cametelor!

Ear cei scurt văzători zie în orbă lor: „Ce bun e domnul Kobi Șmul, cum face el pe băeții noștri să își petreacă, cum face el chiar și bătrânilor petrecere!”

»Om bun, om fain, (?) om de treabă, om să te vindeci cu el la rană, om mai bun ca un tată! — zice altul de altă parte, abia gângănind și mișcând cu greu limba în gură, ear chiconul își face treboarele cum gândeste, pune ban lângă ban și în zece până în 15 ani, e domnul, e stăpânul satului!

Voința lui e voința tuturor: primarul sau judele satului, notarul, das călul, popa toți se silesc acum să câștige în partea lor pe chicon, că avându-l pe partea lor, au și voința satului cu ei.

Când s'a alinat chiconul în sat, a avut el lipsă de mai marii satului, i-a omenit, i-a giugulit, le-a făcut multe plăceri și temeneli — la arătare, acum s'a întors roata sorții: mai marii satului au lipsă de ajutorul chiconului, dacă voiesc să se mai țină și să rămână la putere.

E grozavă acum puterea chiconului!

Și așa credem, că nimeni nu cere anume dovezi, că aceea se poate vedea în tot satul, unde ni-a blagoslovit Dumnezeu cu'n astfel de prietin (?) care din „gol ca napol” s'a făcut „boierul satului!”

Acum nu mai are lipsă nici de primar, nici de notar, nici de dascăl nici de popă, că el e acum mai marele satului!

Ne cade greu, ce e drept, a mărțurisi aceasta, dar și mai greu ne cade a vedea aceasta prin cele mai multe din satele noastre. Și durerea ne este cu atât mai mare, cu cât știm, că la înălțarea chiconului de azi au ajutat mai marii satului de ieri!

În cele mai multe sate de ale noastre, cari se luptă cu neagra sără

cie, vedem ridicate în locul cel mai de frunte, în răspântie, unde să crucească drumurile și să întâlnească ulițele, nu numai nește case frumoase, dar adevărate palate, unele ale satelor, altele ale chiconilor și de acolo se revarsă preste întreg satul durerea și năcazul, sărăcia și amarul.

Biserica poate să părăsască într'un vârf de deal, ear școala dosită și ascunsă într'un fund de uliță.

Și cu toate acestea cei scurți de vedere însă zice: »Vedeți ce venit frumos ne aduce crășma!« Ear ceata întunecașilor la minte, ceata celor storși de puterea de vieață și lipsită de judecata sănătoasă răspund: „Așa este, trăiască domnul X!“.

Acum întrebăm și noi cu durere: „De unde ne vine acel dar și acel belșug în satul nostru? L'a adus din Galiția? Din Rusia ori de unde? Nu sunt aceia crițarușii săracului cutare, care n'are ce mânca și n'are cu ce să îmbrăca? Nu este acesta răul cel mai mare, care ne omoară și ne pustiește??

Nu crășma cea frumoasă și măreață dintr'un sat, ridicată sau zidită pe datorie cu 10—50, ori și mai multe mii, ci casele frumoase ale singuraticilor locuitori, ear mai pre sus de toate școala și biserica cea pompoasă și falnică, ridicată din fondurile adunate cu zeci de ani mai înainte cu sânguința unor harnice albine, încât locuitorii satului prin aceasta n'au simțit astăzi nici o greutate, nici o povară ruinătoare!...

Acelea sunt podoaba unui sat, sunt fala lui!

A zidi însă școale și biserici pe datorii ori cu aruncuri și execuții cari ruinează locuitorii comunelor și i alungă prin cele țări streine, nu e nici lucru cuminte nici de laudă, e numai „fală goală, traistă ușoară“, sau e o curată nebunie!

Ni se va zice: »De unde fonduri, de unde capital, de unde mii? Vom răspunde:

«Din crițarușii noștri, din sărăcia noastră, numai să fim oameni, să avem conducători și să ne apucăm de lucru. Să nu începem însă fonduri fără fund!

Fără a începe ceva, nu să poate face în vecii vecilor nimica. Din nimica numai bunul Dumnezeu a făcut lumea, altora lucrul acesta nu le este cu putință.

Și cum că acest lucru să poate face, o arată școalele și bisericile din satele dăruite de Dumnezeu cu conducători harnici, de omenie și cu frica lui Dumnezeu. Unde însă sunt numai de aceia, cari trăesc pentru „gât“ și pentru „burtă“ nu se poate face nimica, dar chiar nimica pentru binele obștesc.

Apoi când auzim, câtă beătură să petrece în cel mai mic și neînsemnat sat, ne cuprinde groaza și ne întrebăm cu durere: Unde să ajungă oamenii aceia, cari gâlgănesc atâta rachiou?

Cum să se scape de năcazuri și cum și când să și vadă de lucru?!

Poate unii vor răspunde în batjocură: »Unde să ajungă? În America, săraca, că doar America'i țara năcăjiților și amărăților, acolo să câștigă dolariii!...»

Dar la aceștia le răspundem noi și le zicem:

«E drept, că în America să câștigă mai ușor banii, dar cum să câștigă, așa să și prăpădească. Ușor să câștigă, ușor să și... duc...»

Până când oamenii noștri se vor ținea de drumul Americii, până atunci nu de mare fericire se vor bucura, de oarece, ei, sârmanii, câștigă mai mulți bani pentru alții, ear ei rămân tot cu sărăcia și năcazul!

Nu-i destul, că în America oamenii își istovesc toate puterile, dar pe lângă altele învață și multe deprinderi rele, de cari apoi numai moartea îi va scăpa, și cari învățându-le numai de bine nu vor da, nici nu se vor încălzi nici odată!...

Oare nu crășma a fost satana, care a sărăcit pe cei mai mulți oameni de ai noștri și apoi i-a alungat în America?

Și oare nu crășma a prăpădit cele mai multe averi și a lăsat pe drumuri în neagră sărăcie cele mai multe familii azi nenorocite?

Și oare nu tot crășma roade într'una la fericirea celor mai multe familii, le dezbină, înstrăinează și nimiceste!?

Crășmă, crășmă! Loc de osândă, multă nefericire ai mai adus tu între oameni!?

Și cu toate acestea văzând ce puțină îngrijire se pune din partea celor chemați, ea să scape pe oameni de acest „biciu alui Dumnezeu“, care „nimiceste, pustiește și omoară“, ne

cuprinde groaza de urmările cele rele ce le pot avea asupra sănătății și averii urmașilor noștri de mâne! Măsurile de îndreptare luate pân' acum să par neîndestulitoare, și așa alte măsuri mai acomodate, mai potrivite se recer.

Intemeiatu-s'au în multe părți însoțiri de cumpătare sau reuniuni de temperanță — cum se mai zice, dar prea puțin s'a ajuns și cu acelea, căci răul devenit odată patimă, cu greu s'a putut împiedeca în înaintarea sa, în drumul său pustiitor.

(Va urma.)

† Ioan Russu-Șirianu.

(d.) E par' că un blăstăm! Acest dureros lacom și prigonitor an, nainte de a-și lua și el drumul vecinicii, ne-a mai răpit și pe cel mai bun gazetar din astă țară, pe românul neșovăitor și îndrăzneț, pe vorbitorul neîntrecut al poporului, care nu aareori a fost în stare să însuflețească până la răsvrătire țărănimea noastră, ne-a răpit pe neașteptate și pe **Ioan Russu-Șirianu**.

În fața atâtor grele încercări, stăm încremeniți, aproape de-a ne pierde și cea mai din urmă nădejde în viitorul de mai bine al neamului nostru nenorocit. Doar crdeința în Dumnezeu, singură credința aceea ne mai susține!...

Ioan Russu-Șirianu s'a născut la 1864 în Șiria, comitatul Aradului. După terminarea pedagogiei de stat din Deva, a trecut în România, unde dela 1884—1891 a fost profesor de istorie la școala pedagogică și de fete din București. A fost redactor la „Lumina pentru toți“ (1885), „Românul“ lui Rosetti (1886—1891) și „Voința națională“. În redacția „Tribunei“ din Sibiu a fost dela (1891—1896). La 1893 dimpreună cu d-nii Eugen Brote și Septimiu Albini întemeiază „Foaia Poporului“, care vreme lungă a fost cea mai bună foaie românească scrisă anume pentru popor. Dela „Tribuna“ din Sibiu, în urma unor neînțelegeri în sânul partidului național, merge și întemeiază în Arad în 1897 „Tribuna Poporului“, care apoi, ca singura îndreptățită, după apunerea celei din Sibiu, și-a luat numele de: „Tribuna“, fruntașul ziar dela Arad din ziua de astăzi.

La acest ziar a lucrat 11 ani fără întrerupere, ridicându-l până la cea mai frumoasă înălțime, încât cu câteva zile mai nainte am avut rara fericire, să vedem că

NOVÁK JÁNOS
MAGAZIN DE MODĂ
pentru Dame și Domni.

Pentru
Făgăraș
și jur

Să află **DEPOSITUL** de **POSTAVURI**
dela fabrica **Wilhelm Scherg & Co.**
din **Brașov.**

un ziar românesc a ajuns să-și ridice un palat, o cetate de apărare în contra tuturor relelor, cari bântue fără îndreptare pe fiii neamului nostru.

Ioan Russu-Șirianu, a scris și mai multe cărți foarte folositoare: Un volum de nuvele: „Moara din deal”. — Impresii din călătoria sa în Italia: „La Roma” — „Românii din statul ungar”, care a fost premiată de Academia română. Atât pentru mai multe articole politice de ziar, cât și pentru studiul său istoric „Jobăgia” i s'a făcut proces pentru „ațâțare”.

Pentru articolele sale energice, a îndurat în mai multe rânduri pedepse mari în închisoare și în bani.

La anul 1905 a fost ales deputat în casa țării al cercului electoral Chișineu. A luat parte la orice mișcare românească și în totdeauna a fost între cei dintâi ai neamului.

În anii din urmă a suferit de o grea boală de nervi și din acest motiv a părăsit țara noastră și în 1908 a trecut din nou în România, unde acum pe neașteptate a și murit.

Prin mutarea lui la cele vecinice a pierdut foarte mult întreg neamul nostru; gazetăria românească de aici însă a pierdut pe cel mai mare părinte al său.

O rugare Românilor Olteni!

Frați Români Olteni! — Cu toții, credem, ați citit despre frumosul parastas, ce s'a săvârșit zilele acestea în biserica din Cluj, fiind de față inteligența română din acest fruntaș oraș al Ardealului, finerimea universitară, meseriașii români și în sfârșit tot românul de bine, — despre parastasul pentru vecinica amintire a bravului oltean grănițer: fericitul canonic Dr. Augustin Bunea.

Spre acest scop „Economul” din Cluj a dat o frumoasă pilduire, prin faptul, că a răscumpărat cununa de pe sicriul marelui Bunea cu 100 cor, întemeind un fond

pentru parastas, perpetuu (pentru toate vremile), care se va face în tot anul, rostindu-se cu acest prilej și câte-o cuvântare despre Augustin Bunea.

Suma aceasta e însă prea mică, pentru că se poate aduce după cum se cuvine, prinosul recunoștinții acestui nemuritor bărbat!

De aceea pentru a mijloci și noi săvârșirea parastasului și prin aceasta a putea sărbători, pentru toate veacurile — în mijlocul tinerimii universitare, cultul marelui Oltean, deschidem o listă, la foaia noastră, pentru toți Oltenii adevărați, pentru toți românii deschiși la inimă și, — cari nu'și pregețea a jertfi cătuși de puțin pentru un scop atât de nobil — pentru toate sufletele creștinești din țara Oltului!

Oare numai noi Oltenii să rămânem nepăsători, față de acest distins fiu al țării Oltului — când toată lumea românească și-a arătat recunoștința în cel mai strălucit chip — față de vrednicile celui mai mare român ardelean al acestor vremuri?!

Contribuirile, — cari se vor împărtăși de mare laudă și să vor publica și în foaia noastră — rugăm a se trimite pe adresa:

Red. „Olteanului”.

* * *

Iată acum și altă dovadă, despre recunoșterea vredniciei acestui mare bărbat.

Liga culturală a dat cel mai frumos prinos de adevărată recunoștință și evlavioasă pomenire, aducând următoarea hotărâre:

1. Pentru veșnica amintire alui Augustin Bunea, care a adus atât de esențiale servicii nu numai științei românești dar culturii noastre întregi și vieții naționale a românilor din Ardeal și Ungaria, la care a luat parte ca luptător de frunte. Liga Culturală institue un premiu de 300 lei pe an, plătit din veniturile fondului inalienabil adunate din secția „București” pentru cea mai bună lucrare scrisă de un tânăr din Ardeal și Ungaria și care ar trata un subiect

din istoria bisericii sau vieța religioasă actuală a Românilor de preste munți.

2. Lucrarea se poate prezenta în manuscris, în care caz autorul se îndatorează a o publica sau în formă de coală tipărită.

2. Judecata asupra lucrării o va rosti o comisiune alcătuită de profesorul de istorie bisericească la facultatea teologică din București, din prof. de istorie bisericească la școala de teologie din Blaj.

4. Premiul se va decerne solemn în Blaj, Sibiu sau București, după hotărârea comisiunii în fiecare an la 17 Nov. st. v. ziua când Augustin Bunea a trecut la cele vecinice.

Din astă pildă mult grăitoare, atât de lămurit se vede, cum ar trebui să urmăm și noi ardelenii în toate părțile sau centrele noastre culturale românești, dacă voim să arătăm, că sosit'a vremea când și noi ne ridicăm la astfel de înălțimi încât să ne știm prețui bărbății noștri binefăcători!

Un neam trăește dând vieță trecutului său prin rostul urmașilor recunoscători!

Pentru cei ce așteaptă. *)

— Câteva vorbe d-lui redactoraș dela „T. O.” —

Spunem totuși, de astădată, în treacăt, câteva vorbe fără »humor și satiră« — dar de compătimire — redactorașului (fără splină!) dela „T. O.”, care în buimăceala comică, să frământă din răsputeri în citate latinești, gramatică, sintaxă și limbă românească, ca să croiască apoi o logică; »grăiește Niță cu tată-so pe întunec!“

Oricine se poate convinge despre adevărul acestor vorbe, alăturând cele scrise de mine în foaia „Olteanul” Nr. 32 din 18 Noemvrie: „E destul!” — Lămuriri — semnat (a. d.) — „Humorului și satirei” (de critică!) din „T. O.” Nr. 47 a dascălului-redactoraș.

Premițând aceste, mă simt îndatorat a!

*) Intârziat, fiind aglomerat materialul. Red.

FOIȚA.

Dureri renaște...

— Sonet. —

„Cleo”.

Dureri renaște cântul lin de seară
La minunata stelelor lumină —
Imi plec ghenunchii, inima'mi amară
Și dorul meu în taină li să 'nchină...

Tu răsăreai acolo printre stele —
Luceafăr gânditor ce strălucești
Din ochi senini — ah, lacrimile mele
Rechiamă visul vechiu... mă mai iubești?!

Am plâns... zdrobit pe urma ta cu milă —
Și azi pe drum tot gânditor voi trece...
Mă vei chema, dar e târziu, copilă —
Sunt un pribeag nenorocit și rece!...

Și 'n reverii ghenunchii mi se pleacă,
Mă'nchin acum durerilor streine...
În strălucirea razelor de seară.

...Nu mai gândesc la raza ce-o să treacă
Vor înghieța a ochilor lumine,
Și patima din inima'mi amară!...

O mică călătorie.

(Urmare și fine).

Urmează acum altă cuvântare din acest prilej sărbătorec:

Cuvântarea A. S. R. Principelui Ferdinand.

»Este veche și frumoasă tradiție în Casa noastră ca fii Ei să apuce nobila meserie de ostași și să îmbrace uniforma de ofițer la o vârstă încă tânără. Numind astăzi, când împlinește 16 ani pe fiul meu ca sublocotenent în întâiul batalion de vânători, Majestatea Voastră ați voit ca și în Dinastia română, a cărei temelie ați pus-o, acest obicei să devie tradițional, înscriind în cadrele armatei pe întâiul vâstar al ei, care s'a născut pe scumpul pământ al țării noastre. Majestatea Voastră ați confirmat prin aceasta din nou că, Casa Domnitoare și Armata sunt unite între ele prin legături nedisolubile al căror simbol este Coroana de oțel, ce încinge fruntea întâiului Rege și care e făurită cu sângele vitejilor și cu iubirea poporului. Marei cinste ce i s'a făcut astăzi tânărului ofițer nu poate să răspundă în prezent de cât arătându-se din suflet adânc recunoscător. Pe viitor el

va trebui să o merite prin silință încordată la învățătură, prin credință cătră Țară și Rege, prin ascultare oarbă față de Capul familiei. Ea îi va fi un puternic îmbold pentru viitor ca să pășească pe calea grea dar plină de mulțumiri sufletești a datoriei și a abnegației, luând drept călăuză pe iubitul său unchiu. Cu dragoste își va aminti mai târziu, când va fi în vârstă, momentul solemn când întâiul domnitor din casa lui l'a condus cu mână iubitoare preste pragul copilăriei.

Adânc mișcat și mândru, aduc Majestății Voastre sentimentele de iubire recunoscătoare ce umple în această zi inima mea de părinte, și cer voe de a închina paharul meu pentru întemeietorul dinastiei române, zicând din adâncul sufletului: Să trăiască Majestatea Sa».

Iată acum și unele dintre telegramele trimise din acest prilej.

I. P. S. S. Mitropolitul Pimen al Moldovei cu prilejul înaintării A. S. R. Principelui Carol ca sublocotenent a dat următoarele telegrame:

M. S. Carol I. Regele României
Castelul-Peleș.

»Prin credință, răbdare și muncă D-zeu V'a ajutat să vedeți îndeplinindu-se teme-

ambitioasă și a-i recomanda: să învețe carte românească (cam anevoios la bătrânețe), căci numai așa poate fi îndreptățit să poarte frumosul și idealistul nume de: învățător al fragedelor generații românești, cari, într'un ceas fără de noroc i-ar cădea sub mână.

Celuice, în nesocotință, ar voi să-i dea „lecții” atât de estinse, în: gramatică, sintaxă și limbă românească, îi declară „logic”, că a ieșit din alte școli, nu din cele în cari prelege — „Mniaului!”

Cluj, 15 Decemvrie n.

A. Delascurta.

Dela comitat.

Adunarea generală extra-ordinară a comitatului Făgăraș, ținută în 23 Dec. n. n'a fost tocmai cercetată de membrii români, cu toate că, între astfel de împrejurări, cel mai mare interes ar fi de așteptat din partea tuturor acelor români, cari au primit sarcina de onoare ca să supravegheze prosperarea și ca să dea direcția unui comitat.

Deputatul Șerban, ar voi să vorbească în chestia limbii românești din acest comitat; nu i s'a dat însă cuvânt din partea comitetului suprem, de oarece în adunarea extra-ordinară a comitatului nu se interpelează; chiar și în cea ordinară vorbitorul trebuie să însinue cu 24 de ciasuri înainte de adunare, președintelui, dacă voințe să ia cuvântul.

S'a votat încredere comitetului suprem.

În locul membrilor din comisia administrativă: Dr. Șerban, Iacob Macaveiu și Maximilian Recean, cari au abzis încă din toamnă și și-au arătat prin scrisoare motivul, care i-a îndemnat la aceasta, s'au ales următorii: preotul Comșa, Dr. Ioan Mețianu și Dr. Turcu.

Din partea românilor vorbește Dr. I. Șenchea. Spune, că întru cât privește persoana comitetului suprem, și românii îi datorează recunoștință (?) nu sunt însă prietini intențunilor sale politice.

nicia țării și înălțarea neamului. Azi când augustul vostru strănepot împlinește vârsta de 16 ani și încinge sabia de ofițer al armatei pe care la Plevna a-ți dus-o la biruință, țara se mândrește și Dinastia prin aspirații se contopește tot mai mult cu neamul.

Să trăiți, Majestate, ca să vedeți și să îndepliniți încă multe fapte mari.

Pimen, Mitropolitul Moldovei.

A. S. R. Principelui Carol.

Pelișor.

„La împlinirea a 16 ani de vârstă, când încingeți sabia de ofițer a mândrei noastre armate, cred de bine, ca în numele bisericii din vechea Moldovă, unde neuitatul voevod Ștefan cel Mare, prin vitejie și prin evlavie, a lăsat urme neperitoare pentru lege și neam, să vă fac ale mele urări, rugând pe Dumnezeu să vă dea viață lungă și strălucită, păstrându-vă îndeplinirea destinelor, ce va fi având în ale Sale taine, pentru neamul nostru românănesc.

Pimen, Mitropolitul Moldovei.

M. S. Regele a dat următoarea telegramă I. P. S. S. Mitropolitul Moldovei:

„Cu vie mulțumire am primit caldele P. S. voastre felicitări și vă sunt foarte

S'a votat după aceea încredere atât vicecomitetului cât și procurorului comitatens.

S'au spus încă multe vorbe frumoase la adresa comitetului suprem, întru cât privește ținuta sa nepărtinitoare față de toate naționalitățile acestui comitat. Și românii le au ascultat toate acestea pacinici, fără nici o rezervă și s'au îndepărtat pe la casele lor împăcându-se cu realitatea care nici nu putea să fie altcum. (?)

Din parte-ne afirmăm, că numai acela să adeverește de adevărat român, care luându-și o sarcină asupra sa împreună și cu oareșicari hatăruri, o poartă înainte cu laudă, iar nu o aruncă încă la începutul drumului. Ceice socotesc, că nu pot face destul așteptărilor acelor, cari i-au pus în frunte, aceia din capul locului trebuie să lase titlul celor ce cheamarea li'i imbie.

Rap.

† Ioan Ghimbășanu.

A trecut din viață cel mai de frunte meseriaș din Făgăraș: în noaptea spre 25 l. c. a murit Ioan Ghimbășanu, în etate de 70 ani după suferințe îndelungate. Ioan Ghimbășanu e tipul omului muncitor, care cu muncă și cu cruțare a știut să-și agonisească o avere însemnată. Când s'a căsătorit — spunea dânsul — a avut 40 floreni și din aceștia și-a agonisit o avere de peste 45.000 fl. (90.000 cor.) A fost tăbăcar (pielar) și cu aceasta meserie și-a câștigat averea cea însemnată susținând în mod vrednic și o familie numeroasă, de oarece Dzeu l'a binecuvântat cu 2 feciori și 5 fete. A muncit cu sârguință de fier și a cruțat înțelepțește și în privința aceasta servește drept o frumoasă pildă pentru meseriașii noștri.

Pentru vrednicia lui biserica gr. cat. l'a ales de curator primar, care slujbă a purtat-o 12 ani. Ceeace a făcut pentru el, a făcut și pentru biserică. A câștigat bisericii cu o stăruință de fier un capital fru-

recunoscător pentru cuvintele așa de bine simțite, cu cari salutați acest aniversar. Să dea Dumnezeu ca toate dorințele noastre pentru iubitul meu strănepot să fie împlinite.

CAROL.

Din documentele amintite pân' acum să vede marea însemnată a solemnității sau a sărbătoarei, ce a avut loc la 4 Octomvrie c. din prilejul avansării A. S. R. Prințului Carol la gradul de sublocotenent — în Sinaia, în acel drăgălaș cuibușor regesc.

* * *

Să continuăm sau să mergem acum mai departe cu povestirea noastră, care, așa cred, va interesa pe ori și care român, care voințe să audă câte ceva și despre frații săi, cari — deși despărțiți unii de alții totuși păstrează în inimile lor o aprinsă schinteie de dragoste frățască pentru noi cei de dincoace... cari cuprinși de o asemenea schinteie de dragoste, va naște focul unității... culturale românești!

Să ne oprim pe câteva clipe și să ne întoarcem acum puțin atențiunea într'acolo, ca să facem cunoștință mai de aproape cu iubitul meu prietin Dogărescu, care acum este proprietar în Predeal, unde este stabilit

mos, așa că s'a putut edifica școala cea frumoasă din ulița Brașovului.

Înmormântarea i s'a făcut în 26 l. c. servind Reverendissimul Iacob Macaveiu și Părintele Octavian Popa. Predica a ținut-o Dl vicar.

Abea s'a răcit țărâna de pe mormântul său, și l'a urmat și credincioasa sa soție Cristina, cu care a trăit 47 ani. În 27 l. c. dimineața și-a dat și ea sufletul. Dânsa fiind rom. cat. a fost înmormântată după ritul r. cat., predica a ținut-o însă tot D-nul vicar.

Odichnească 'n pace!

Inmormântarea lui Ioan Russu-Șirianu.

Despre aceasta înmormântare „Lupta” de Marți, 15/28 Dec. scrie următoarele:

Astăzi la oarele 3 p. m. s'a făcut ceremonia funebră la sicriul regretatului I. Russu-Șirianu, în strada Traian 193. A asistat lume foarte multă, bucureșteni și Români din Transilvania trecuți în Țară. S'au remarcat mulți fruntași ai vieții noastre publice. Au condolat dnele văd. Gogu Cantacuzino și dna Delavrancea. Erau de față dnii Tache Protopopescu prof. univer. Stihleanu prof. Dr. Obreja, S. Măndrescu, Gârboviceanu, D. Popoviciu-Beyreuth, D. Carp, Cinciu, Lăpădatu, Scurtu, Gh. Bogdan-Duică etc.

A vorbit dl Procopiu, președintele sindicatului presei din România. Dsa a spus că Românii din ori ce parte au pierdut în Russu un erou, iar Românii din Ardeal un mare luptător al lor. Spune că a cunoscut pe răposatul încă de când se întoarse în Ungaria ca să înființeze un nou ziar. Era tânăr, viguros când a plecat. Apoi insistă asupra meritelor lui.

În numele partidului național român din Ungaria și al clubului deputaților noștri vorbește prof. I. Scurtu, spunând, că prin trecerea la cele vecinice a lui Russu, rândurile luptătorilor dela noi pierd un vi-

de pe la anul 1879 și se bucură de o mare vază în cele mai întinse cercuri din întregul Regat al României, având și acum la stația Predeal: „ca să de expedițiuni și vămuri”, înregistrată și recunoscută de legile țării și despre care am atins ceva și mai înainte.

Dl Dogărescu este originar, ca mulți alți fii ai României, din Transilvania, și încă din comuna Șercăița, aflătoare în țara Olteului.

De mic copil a plecat în România, unde prin o purtare exemplară, prin o sârguință de fier și prin o muncă neobosită în zeci de ani de-arândul a ajuns ași câștiga nu numai vază în deregătoriile ce le-a purtat spre mulțămirea tuturor dar și o frumoasă avere.

În vecinătatea gărei dela Predeal are o frumoasă proprietate pe care a zidit mai multe case. Proprietatea a cumpărat-o cu 12 mii lei dela administrația bunurilor regesti, deoarece întreagă împrejurimea este acum proprietatea Regelui. Ear din jos de proprietatea sa este în pregătire un frumos parc, care va fi azi mâne podoaba Predealului și în care se află bustul celui mai înflăcărat român, trecut la cele vecinice, a nemuritorului V. A. Ureche așezat cu privirea către Ardeal, care în inima sa caldă

teaz care era vecinic în rândul prim al luptelor. Schițează apoi activitatea politică și culturală a răposatului.

Sentimentele Ligei culturale față de vrednicile lui I. Russu-Șirianu le talmăcește dl Șt. Pop, exprimând convingerea că Liga printre întemeietorii căreia a fost și defunctul îi va păstra amintirea în veci.

După discursuri s'a pornit convoiul.

În frunte erau trei cununi mari: a Clubului cu inscripția: Mult regretatului tovarăș de luptă — Clubul deputaților români din Camera ungară; a partidului național român din Ardeal și Ungaria, având pe bandă cuvintele acestea: Mult regretatului său luptător, — și a treia a Societății Transilvănenilor din București. Dnpă acestea urma carul funebru, cu sicriul acoperit de flori și de cununi, între cari ale »Luptei», »Tribunei» etc.

* * *

Remarcăm și noi două dintre telegramele ce s'au trimis din acest trist prilej:

Telegrama expedită dela Clubul parlamentar român are următorul cuprins:

D-nei Lucreția Russu, București.

O lacrimă fierbinte la mormântul fostului tovarăș de luptă. — Soldații cad, dar idea va învinge.

Clubul parlamentar român.

Președintele Clubului deputaților naționaliști, a trimis depeșa aceasta:

D-nei L. Russu, București.

Deplângem în Russu-Șirianu pe un creștin și valoros conluptător, maestru neîntrecut al condeiului.

Dr. Mihali și soția.

NOUȚĂȚI.

— **Articolul nostru „La lucru” în America.** Ne îmbucură faptul, cetind în fruntea ziarului „Tricolorul” din America articolul nostru „La lucru”, semn, că și confrății noștri din „Lumea nouă” știu aprefia

a purtat cea mai mare iubire față de frații și sorioarele sale iubite de preste munți, cărora în mai multe rânduri le-a trimis solie de încurajare în luptele lor și de mângâiere în năcazurile și suferințele lor. Bustul este ridicat de locuitorii Predealului în semn de pioasă recunoștință, admirațiune și vecinică pomenire!

Nici că să putea da o dovadă mai bună de recunoștință ca cea arătată în modul acesta, și nici că se putea alege un loc mai potrivit pentru în veci neuitatul și nemuritorul mare bărbat!

Ear trecătorii ardeleni să nu treacă pe lângă acest inger păzitor al neamului, fără a'și descoperi capetele cu evlavie! Stând și eu lângă bust cu capul descoperit, am rostit cu pietate: »Vecinică să'ți fie pomenirea, slăvitule bărbat genial!»

Trebue să mai amintesc, că prietinel meu Dogărescu a fost și șef de gară la Predeal, apoi trecut în penzie, a fost și primar al Predealului, iar astăzi poartă deregătorie pomenită mai înainte și este președinte al Ligei-culturale, secția Predeal.

A primit să fie ales primar numai ca să nu lase a prinde rădăcini și în Predeal pecinginea semitismului. Și i-a și succes, că până în ziua de astăzi nu-i nici batâr

munca noastră stăruitoare în ogorul neamului românesc.

— **Veste îmbucurătoare.** Starea D-lui prim-ministru al României I. I. C. Brătianu — după cum anunță ziarele din Țară — continuă a fi indestulitoare. Să nădăjduiește, că Dl ministru nu peste multă vreme să va însănătoșa pe deplin. — Lucrătorul dela căile ferate române, care a tras trei focuri, asupra D-lui Brătianu, face parte din ceata socialiștilor, cari fierb de ură în contra guvernului actual al României și așa se esplică acest rușinos și mișelesc atentat la vieața primministrului.

— **Din București** vine trista veste: La sanatorul de tuberculoși din Filaret a murit zilele trecute Demetriu Marcu, încă un mucenic al condeiului, fostul redactor al revistei »Țara noastră» din Sibiu. Gândea, căși va putea recăpăta sănătatea în urma buneii îngrijiri și a dibăciei vestiților medici din Țară, dar moartea nemiloasă i-a răpus vieața.

Odihnească în pace cu dreptii!

— **Îndreptare.** Știrea noastră: »Dela comitat» din numărul trecut greșit culeasă să se cetească: Astăzi, Joi, în 23 Decemvrie n. c. este convocată adunarea generală extra-ordinară a comitatului Făgăraș, cu un bogat program de obiecte, ce să vor aduce la ordinea zilei.

— **O știre de necrezut.** După »Tribuna» aducem știrea de necrezut: 5 teologi români: Alexandru Bretan, M. Dănilă, Liviu Fogaș, A. Păscuțiu și V. Popovici — au fost dați afară din seminarul din Sătmar, pentru că n'au voit să se supună poruncii rectorului, care i-a oprit să mai vorbească românește ei între ei.

— **Teatru român în Sibiu.** Precum aflăm la »Reuniunea sodalilor români din Sibiu» se urmează cu mult zel repetițiunile unor piese teatrale de tot hazul, cu cari diletanții numitei Reuniuni vor să surprindă de sărbătorile Crăciunului publicul sibian și cel din jur. Între diletanți se gă-

sciesc și persoane bine cunoscute publicului nostru dela reprezentațiile din anii trecuți. Reprezentațiunea se va da în teatrul orășenesc.

sciesc și persoane bine cunoscute publicului nostru dela reprezentațiile din anii trecuți. Reprezentațiunea se va da în teatrul orășenesc.

— **Nouă Insoțire de credit sătească sistem Reiffeisen** s'a alcătuit la sfatul d-lui Vict. Tordășianu și la stăruința învățătorului Petru Macedon, în fruntea comunei Perșani (comitatul Făgărașului) Insoțirea alcătuită după principiile, după cari Reuniunea agricolă sibiană înființează asemenea însoțiri și-a primit în zilele aceastea aprobarea statutelor și-și va începe în scurtă vreme activitatea.

— **Clubul tineresc român „Nicolae Iorga” în America.** În America la Indiana Harbor s'a înființat un club al tinerimei cu numele de sus, pentru literatura și cultura tinerilor români. Tot felul de ajutoare în cărți, ziare bani, sunt binevenite și se pot trimite la adresa de sus. Dorim vieața lungă acestui Club și deplină izbândă!

— **Nou tunel sau săpătură pe sub pământ.** Să plănuește un tunel nou între Italia și Franca, care să lege aceste două țări prin o nouă liniă ferată dusă prin acest tunel. Acesta va fi cel mai lung tunel din Europa, că va fi de douăori așa de lung ca tunelul Simplon, care trece preste 19 mii metri lungime, și va fi săpat pe sub muntele Montblanc (Muntele alb) dintre Italia Franca și Elveția.

— **Orașul Făgăraș** în urma multelor sale cheltueli, a primit dela stat ajutorul de 7000 coroane.

— **Petrecere în T-Recea.** Tinerimea română din T-Recea invită pe toți frații români din loc și jur la producțiunea teatrală împreună cu joc, care se va ținea în 26 Decemvrie (a douăzi de Crăciun). Programul: 1. Cuvânt de deschidere de N. Pop. 2. O ce veste minunată, cor. 3. Cântecul Iroziilor (în 4 acte). 4. Tot cu rânduială și cu chibzuială — declamație de I. Petrescu. 5. Bărbatul și muierea dialog comic. 6. Țiganul Tălmăciu, decl. de N.

picior de puiu din seminția lui Israil în Predeal.

Și acesta în primul loc e meritul sau vrednicia fostului primar de odinioară Dogărescu! Onoare lui!

Câte sate de-ale noastre de dincoace și de dincolo, n'ar putea lua pildă de urmat!?

Români, dacă voiți să trăiți mai fericiți, atunci deschideți ochii și nu lăsați să vă mănecă rugină străinismului, că doar tuturora vă este cunoscută pățania sobolului cu ariciul.

E bună mila, răbdarea și ospitalitatea sau dărnicia Românului, dar și aceea să nu treacă toate marginile, că atunci nu-i bună, atunci îi aduce numai pagubă și rușine.

Pentru multele sale servicii aduse țării sale adoptive respective statului român al cărui cetățean este, a fost decorat en ordul »Coroana României» în rangul de cavalier și este sprijinitorul cel mai învăpăiat al tuturor mișcărilor culturale de progres și naționale, între altele și mare sprijinitor al jurnalisticii, foilor noastre.

Am mai fost spus, că adunarea în afacerea băncii din Sinaia s'a fost amânat cu o săptămână, adecă pe Dum. 18/31 Oct. a. c. când apoi fiind de față și dl adv. și președinte Theodorini, majoritatea acționarilor

a hotărât, că mai susțin banca încă pe un termen de 10 ani cu un capital societar de 100 mii lei, dovedindu-se folositoare și de lipsă. Și precum în intervalul trecut a săvârșit mai multe fapte de binefacere și de interesul obștesc, tot așa credem, că va săvârși și pe viitor și încă și cu mai mare și multă râvnă! Frunțașii conducători ne dau destulă garanție despre aceasta.

Și tot dânsului și vrednicului primar al Sinaiei G. Manolescu, are a li să mulțămi, că una dintre stradele Sinaiei poartă numele marelui Domn de odinioară: »Strada Cuză-Vodă».

Nu pot trece cu vederea nici aceea laudabilă împrejurare, că în vara trecută venind în comuna sa natală sau în locul nașterii sale, de care e legat ori și cine cu legăturile cele mai sfinte ale copilăriei și nevinovăției, și văzând lipsa cea mare de cărți în biserică, unde se aflau numai nește cărți vechi mâncate de vremile bătrâne, a ținut de o sfântă datorință a sa, ca să procure în biserică cele mai de lipsă și mari cărți, în o frumoasă și trainică legătură.

Dar și aici în aceasta faptă creștinească câțiva picuri de amărăciune, căci mai marii sinagogii și aici și-au arătat nemulțămirea față de acela, dela care și pe viitor să pot aștepta încă și alte fapte de adevă-

Popp. 7. Țiganul cătană (comedie într'un act.) 8. O fată rea de plată, declamată de N. Popp. 9. Seara pe uliță. (comedie într'un act.) 10. Noi vrem pământ, decl. de N. Popp.

Să vor juca apoi, în haine naționale, călușerul și bătuta (Banul mărcine) sub conducerea vătafului: N. Popp.

Laudă vrednicilor țărani din această comună, cari știu ce înseamnă ași petrece românește!

— **Necroloage** Subscrișii cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor rudeniilor, și cunoscuților, că bunul nostru soț, tată, socru, moș, frate și cumnat *Ioan Ghimbășanu*, proprietar, fost curator primar al bisericii gr. cat. din loc, după suferințe îndelungate și împărțit cu Sf. Taine, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului, astă noapte la 11 oare, în anul al 70-lea al etății și al 47-lea al fericitei sale căsătorii.

Rămășițele pământești ale scumpului defunct să vor ridica Duminecă, în 26 Decembrie st. n. a. c. la 2 oare d. a. din casele proprii și se vor depune spre vecinică odihnă în cimiterul comun din loc.

Subscrișii cu inima frântă de durere facem cunoscut tuturor rudeniilor, prietiniilor și cunoscuților, că buna noastră mamă, bunică, soră și cumnată *Cristina Ghimbășanu, n. Gürtlinger*, membră fundatoare a Reuniunii femeilor gr.-cat. române din Făgăraș, după suferințe îndelungate și împărțită cu Sf. Taine, și-a dat blândul său suflet în mâinile Creatorului, astăzi la 6 oare, a. m. în anul al 66-lea al etății și al 47-lea al fericitei sale căsătorii și după 2 zile de văduvie.

Rămășițele pământești ale scumpei defuncte să vor ridica Miercuri, în 29 Dec. st. n. a. c. la 2 oare d. a. din casele proprii și se vor depune spre vecinică odihnă în cimiterul comun din loc.

Odihnească 'n pace!

Făgăraș, la 27 Decembrie n. 1909.

rata iubire creștinească de oameni. Nimic însă să nu-l supere nerecunoștința oamenilor mici de suflet dar mari de patimi, că mulțimea celor mai puțin înțelegători își va arăta totdeauna mulțămirea și recunoștința adevărată și să știe, că: „glasul poporului e glasul lui Dumnezeu nu al fariseilor!”

Fariseii și cărturarii (?) în toate timpurile au fost răutăcioși, dușmănoși, pismăreți și nerecunoșcători. Așa dară întru nimic să nu surprindă pe amicul meu nerecunoștința și răutatea pătimase ce și le-au arătat mititeii din satul nașterii sale, nedepriși cu tâlcuirea vorbelor: „Omenia omenie așteaptă!” Apoi nici a acelora: „Celce cinstește pe altul, pe sine se cinstește!”

Aici încă să adeverește zisa sf. scripturii: „La ai săi a venit, dar ai săi nu l-au cunoscut!”

Eu însă de încheiere îi zic:

La mulți ani, amice, ca să mai poți săvârși încă și alte fapte de laudă și de folos spre binele neamului al cărui vrednic fiiu ești!

Și — la revedere!

Finea lui Octombrie 1909.

Geordon.

Rozalia m. Pop, Ioan, George, Cristina m. Schuster, Maria m. Popp, Elena măr. Mănecuța și Otilia măr, Ciocan, fii și fiice. Ana măr. Ciora, soră, Rozalia Götz născ. Gürtlinger, cumnată, Ștefan Toflea, cumnat, Maria Vișa, M. Toflea, cumnată, cu fii săi Iosif și Iulia. George Pop, proprietar, Ana n. Mănecuța, Carolina n. Franc, Ioan Schuster, Octavian Popp, inv. dir., Elie Mănecuța, preot, George Ciocan, inv.-dir. de stat, gineri și nurori. Maria cu soțul Octavian Popa, preot, Elena, Ioan, George, Cornel, Octavian, Rozica Popp, Ioan, Cristina, Maria, Elena și Iosefina Schuster, Otilia, Popp, Mircea, Lavinia, Elena, Eugenia Mănecuța, Otilia și George Ciocan, nepoți nepoate. Octavian și Iulian Popa, strănepoți.

O vorbă celor de omenie!

Cu credință și dragoste am muncit până acum în ogorul neamului nostru. Am avut un singur gând și am fost călăuziți în munca și lucrarea noastră de un singur dor: a face binele.

După ce acum ne apropiem de încheierea anului și după ce încă mulți dintre iubiiții noștri cetitori sunt încă în restanță cu plata abonamentului la foaie, unii poate că au uitat, alții din alte pricini ispititoare și iarăși alții poate din pricina nevoilor, îi mai rugăm odată pe aceasta cale, ca să binevoiască a plăti suma cu care ne datoresc cruțându-ne pe noi de altă osteneală și pe d-nialor de neplăceri.

Ne îndreptăm cu aceste vorbe către toți cei de omenie, cari știu, că oriși ce muncă trebuie răsplătită, că așa o cere omenia — dacă voiesc că și pe viitor să le fim buni și credincioși sfătuitoari întru toate cele bune și folositoare ca și până acum.

Tipărirea unei foi cere jertfe bănești sau materiale și muncă obositoare spirituală, istovitoare de puteri și sănătate.

Nimeni însă să nu poftescă să-i slujească o foaie cu credință în toată săptămâna regulat, iar dânsul să nu-și aducă aminte nici la un an, că și lucrătorii la aceea foaie voiesc să trăiască, și așa munca lor încă trebuie plătită.

Cei buni sus inimile și faceți-ne bucurie batăr de sfințele sărbători, ca și noi încă să vă putem face bucurie pentru bucurie!

Numai cine voiește să ne îndoim în credința noastră, numai acela se va face că nu ne aude; dar de aceea nu credem că se vor mai afla între cetitorii noștri!

Red. „Olteanului“.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de conferențiar agronomic al Asociațiunii se publică concurs în următoarele condițiuni:

I. Conferențiarul agronomic al Asociațiunii va avea să îndeplinească următoarele lucrări:

a) va avea să compună un program de activitate în înțelesul statutelor și în marginea mijloacelor de cari dispune Asociațiunea pentru îmbunătățirea economică a poporului românesc din patrie;

b) va trebui să țină în despărțăminte Asociațiunii cursuri și prelegeri din toate ramurile agriculturii, stăruind mai ales

pentru o îndrumare practică în ale economiei raționale;

c) va iniția și înființa, în comunele în cari ține prelegeri, însoțiri de tot felul, îndeosebi însoțiri de producțiune și valorizare, agenturi și biblioteci populare, împărțind totodată cărți între popor;

d) va avea să scrie prelegeti model și broșuri din domeniul agriculturii pentru biblioteca poporală a »Asociațiunii«;

e) va ocupa și postul de econom al »Asociațiunii«.

II. Retribuția economului va fi:

a) Salar anual de K 2000. — plătit în rate lunare anticipative.

b) cu ocazia călătoriilor va primi o diurnă de K 6 și cheltuelile de drum (în tren bilet de cl. II).

c) pentru broșurile cari le va publica în »Biblioteca poporală a Asociațiunii« va primi, conform condițiunilor stabilite, K. 40 de coală tipărită.

III. Ceice vor să concureze la acest post au să înainteze comitetului central al »Asociațiunii«, Sibiiu, (strada Șaguna) până la 30 Mai n. 1910, următoarele:

a) certificat de botez în limba română;

b) certificatul școlilor secundare pe cari le-au terminat;

c) certificatele despre praxa ce-au făcut-o.

d) eventualele lucrări pe cari le-au scris în domeniul agriculturii;

e) un memoriu în care să arate cum au de gând să lucreze în cadrele Asociațiunii conform condițiilor stabilite în partea I, punct a) b) și c din acest concurs;

f) o prelegere economică model scrisă în limba și pe înțelesul poporului. Subiectul și-l poate alege fie-care econom din ramura economică pe care o cunoaște mai bine.

Agronomul se va angaja provizor cu începerea dela 1 Iulie 1910.

Sibiiu, 9 Decembrie 1909.

I. St. Șulufiu m. p., Oct. C. Tăslăuanu m. p.,
prezident. secretar.

Colindă.

Mâna noaptea moș Crăciun,
D'oi moș Crăciun cel bătrân;
Mâna sluga cel mai mare
Să dea la boi de mâncare.
Sluga la grajd să ducea,
Nu să poate-apropia,
Ci 'ndărăt că să 'nturna:
„D'aleo, d'aleo, moș Crăciune,
„D'aleo, moș Crăciun, stăpâne,
„Nu mă pot apropia
„Fân uscat la boi a da
„De svonul albinelor,
De para făcliilor,
De fumul tămâilor.
„De mirosul florilor!”
Mâna sluga mijlocea,
Boilor fân să le dea.
Sluga la grajd se ducea,
Nu să poate-apropia,
Ci 'ndărăt că se 'nturna
„D'aleo, d'aleo moș Crăciune,
„D'ale-o, moș Crăciun, stăpâne,
„Nu mă pot apropia
„Fân uscat la boi a da
„De svonul albinelor,
„De para făcliilor,
„De fumul tămâilor,
„De mirosul florilor!”

Mâna sluga mititea
Boilor fân să le dea.
Sluga la grajd să ducea,
Nu să poate-apropia,
Ci 'ndărât că să 'nturna :
,D'aleo, d'aleo, moș Crăciune,
,D'aleo, moș Crăciun, stăpâne,
,Nu mă pot apropia
,Fân uscat la boi a da
,De svonul albinelor,
,De para făcliilor,
,De fumul tămâilor,
,De mirosul florilor!
Mâna fiu nevinovat,
Cu păr galben, retezat,
Și boilor fân le-a dat.
Ș'a văzut craiu ingeresc,
In sălaș dobitocesc,
Mititel
Infășețel
In scutec de bumbăcel.
Vântu bate
Nu străbate;
Neaua ninge,
Nu-l atinge.
Noi umblăm să colindăm,
Și la gazdă o 'nchinăm!

Sfaturi practice.

Mirosul de pește de pe cuțite și furculițe se poate îndrepta, dacă le spălăm îndată după folosire și după aceea le frecăm cu cenușă de cărbuni de piatră.

Vrei să cureți panglicile colorate, cravatele și cărpele de mătase? spală-le cu apă caldă în care ai amestecat câte-va gălbenușuri de ouă — clătește-le apoi în apă rece și călcă-le cu ferul încă fiind umede.

Petroleul (gazul) și cum să-l păstrezi mai biue? — în vase de tinichea (întunecoase) căci în sticle razele soarelui îl descompune perzându-și astfel din puterea de a da lumină.

Aveți colică (inimă rea)? Împunefi pe foale cărpă muiată în apă fierbinte necloțindă — stoarsă și învâlită într-o bucată de flanel (postav) răcindu-se repețim din nou, tar încetând durerile o luăm și sbiciuim bine locul umed mai stând încă câtva timp liniștit în pat.

Ai băta de inimă? ia vre-o două pahare cu limonadă făcută din apă, zahăr și zeamă de alămăie.

Vreți și faceți cârnați mucezi și buni de mâncat? ungeți-i bine bine cu un cir gros făcut din apă cu sare mărunță prin ce își perde mucigaiul ba nici nu mai fac altu de lăsați cirul pe ei.

Vă cade cumva părul de pe cap? timp de o lună de zile spalăți-l tot la două zile cu săpun creolin zece procente și a treia zi îl ungeți cuuleiu proaspăt de olive (unt de lemn).

Aveți ghețe de lac și vreți să ră-nă tot scilpicioase? curețiți-le cu o cărpă udă și după ce s'a uscat, freacă-le bine cu o felie de ceapă și le șterge frumos cu o bucată de postav.

Pentru a scoate musca din grajduri se recomandă a înlesni rândunelele intrarea în grajd și a le da prilej ca să-și zidească cuibul sub strașia grajdului, căci rândunelele sunt pustitorii cei mai neobosiți ai muștelor. Un econom din Osterbruch a avut în grajd 97 cuiburi de rândunele și în fie-care cuib câte 4--5 pui. Grajdul a și fost scutit de muscă. Rezultatul acesta l'a ajuns numitul econom prin aceea, că în apropierea grajdului a așezat o grămadă de lut, care l'a udat în fie-care zi și astfel a ajutat rândunelele la zidirea cuiburilor.

Ingrijirea pomilor vătămați de grindină. Dacă prin grindine s'a vătămat și s'a rupt coaja pomilor, e bine dacă părțile vătămate, iar la caz de lipsă toată tulpina și crengile le ungem cu un amestec pregătit în chipul următor: 2 părți lut 1 parte balgă de vacă, puține cenușe și sânge de bou stropite cu apă se amestecă și să frământă bine. Văpseala aceasta ușurează vindecarea ranelor. Să nu rețezăm crengile până ce ranele nu s'au vindecat pe deplin. Dacă s'ar vătămă crengi mai mari pe cari ar trebui să le delăturăm cu totul, să nu le rețezăm decât numai toamna.

Să lăsăm copilașii să plângă? Dacă copilul n'are nici o scădere sau lipsă, dacă copilul plângând n'are tendința de a căpăta o congestiune cerebrală, o meningită, atunci putem lăsa copilul să strige cât o pofti.

Nu plânsul produce o boală, ci boala, durerea fac de multeori pe copil să plângă.

Mama trebuie să-și închipuiască că copilașul înțelege tot ce i se vorbește. Un copilaș trebuie să fie condus numai de o persoană. Căci dacă vor fi multe persoane și dacă acestea se vor contrazice, atunci copilul nu va mai înțelege nimic, nu va asculta nici de unul nici de celalalt și rezultatul e rău. Un copil ca și un soldat nu trebuie să asculte numai de un cap.

In ce privoște inteligența copiilor ea e coaptă mai ales în orașe.

Iritațiile în oraș sunt numeroase. E o

greșală, când nu lăsăm copilul în pace, să se joace singur singurel. E o greșală, când îi punem întrebări feliurite, când îl învățăm poezii prea multe. Unii copii sunt prea deștepți pentru vârsta lor. Dar ce folos! Inteligența absorbând totul, sănătatea lasă de dorit.

Lăsați deci copiii în primul rând să se joace; nu-i învățați nimic. Abia când copilul va fi sănătos și mai mare la corp, abea atunci veți căuta a-i îmbogăți și mintea.

Nu țineți copilul în societatea oamenilor mari; lăsați-l să se joace cu alți copii, de vârsta lui. Cu alte cuvinte: Lăsați copii să fie copii, să se bucure de copilăria lor.

V'au degerat mâinile ori picioarele? probați a le spăla vara de mai multe ori cu spirt de camfor ori cu ulei de peatră amestecat cu spirt ori tinctură de iod. Iarna de se aprind din nou unge-le cu ulei de măsar, pomadă de ichtiof sau colodiu.

Cântece și strigături populare

Vai de mine ce să fac,
Că mi-a dat dorul de cap,
Nevestele foarte 'mi plac
Și fetele moarte 'mi fac.

Bade de când ne iubim,
Nu am zi fără suspin.
Satu întreg ne povestește,
Și măicuța ne urește:
Dar vorbească lumea 'ntreagă
Numai ție să-ți fiu dragă.

Am un drăguț cât un ed
Secerând în holdă îl perd.
Nu știu ce iaș da să crească
Țăpal'aș în câmp să pască.

Badea numai păpuci are
Și să ține gazdă mare.
Să aivă și cisme noi
Nici nu ar vorbi cu noi.

Cât oi trăi să iubesc,
Că de oi muri putrezesc,
Și pământul crește iarbă
Nime nu mă mai întreagă,
Ce puicuță meo fost dragă.

POȘTA REDACȚIUNELI.

D-șoarei „Eleo”. — La frumoasa-ți inspirație, îmi vei erta, că mi-am împreunat și eu gândurile, ca cu ale Matala, în armonie, și mai mult să scânteieze, Celelalte vor urma pe rând. — Săr-bători fericite și calde salutări! D.

EDITOR-PROPRIETAR și REDACTOR RESP.
CONSTANTIN POPP.

Atelier românesc de pantofărie modernă.

Subsemnatul am onoare a aduce la cunoștința Onor. p. t. public român din loc și dela sate, că în **ATELIERUL meu de ÎNCĂLȚĂMINTE,** **aflător în casele dlui Mailat, ulița Apor sub nr. 6, din Făgăraș, unde pregătesc după măsură** tot felul de **ÎNCĂLȚĂMINTE,** pentru Domni, dame și copii, după cea mai nouă modă.

Esperința îndelungată câștigată în cele mai mari orașe din patrie în branșa aceasta, mă pune în plăcută poziție de a satisface pe On. public în toate privințele pe deplin, servindu-l cu lucru bun, frumos, durabil, pre lângă **prețuri moderate.** Comandele primite asupra-mi le voi îndeplini cu cea mai mare acurateță, spre mulțumirea Onor. public, la al cărui binevoitor sprijin apelez cu toată căldura. — Ca să vă convingeți despre adevăr, binevoiiți a face o mică probă.

Rugându-mă de număroase comande, sunt cu

deosebită stimă

ILARIU GIURGIU, măestru pantofariu.

Proprietate de vânzare.

Locul de moară, cu dreptul de apă, aflător în comuna Beclean, ulița Boer sub Nr. 11, de care să ține și un teritoriu în întindere de 3—4 jugere catastrale de pământ, care este încun-

jurat de arini și sălci — proprietatea fraților lui Fabian — să vinde din mână liberă, sau pe calea licitațiunii publice, pe la mijlocul lunii lui Februarie, celor cari vor oferi sau da mai mult.

Doritorii de a cumpăra pot lua deslușiri la proprietar în Făgăraș, văr-tér sub Nr. 28.

3-3

Un învățăcel

cu o pregătire de 2 clase gimnaziale, sau reale să primește cu condițiuni favorabile la Tipografia română din loc.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

NICOLAE SILADI

Făgăraș, ulița Stretzing, vis-à-vis de »Hôtel Mercur«
în colțul de cătră răsărit al băncii »Furnica.«

Am onoare a recomanda onoratului P. t. public din Făgăraș și jur
de tot nou și bine asortatul meu

Magazin de Manufactură.

Cu deosebire să atrage binevoitoarea luare aminte asupra articlilor, cari sunt de tot nouă aduse dela fabricile cele mai renumite de primul rang, și anume tot felul de:

MĂRFURI SCURTE ȘI MIXTE,
precum și tot felul de: Cartoane, Barchete, Țesături, Oxford, Batizte, Mănuși, Ciorapi.

Toate cele de lipsă în odăi, ca: PĂNZĂRIE, Dantele, Plapome, Catifea, Ploiere, Triotaje pentru iarnă și tot ce să ține de sfera branșei acesteia etc. etc.

Cu deosebită plăcere recomand pluganilor noștri dela sate cel mai potrivit izvor de a-și cumpăra marfa cea mai nouă, bună, ieftină și trainică.

Cu prețuri moderate. Tot felul de NĂFRAME: de mătasă, carton, păr și de lână etc.

Service prompt, prevenitor și amicabil.

Punându-mă la dispoziția On. public cumpărător și cerându-i sprijinul moral la nouă mea întreprindere, la care mi voi da toată silința a mulțumi pe deplin pe On. public, semnez

cu deosebită stimă

NICOLAE SILADI.

Deschidere de nouă prăvălie românească!

Zarafina și Trafica de tutun
a lui

DUMITRU POPP DEJENARUL

în BRAȘOV, Strada Hirscher Nr. 4.

Are onoare a aduce la cunoștința On. public din Țara Oltului și din împrejurime, că mi-am schimbat localul de

ZARAFIA și Trafica de tutun

în vecinătate de unde am fost, tot în aceea parte a străzii (Strada Hirscher Nr. 4. Brașov) și mă rog de Onor. clientelă a fi cercetat și pe viitor, ca și până acum din partea conpatrioților Olteni, căci mă voi sili a satisface cerințele On. public cu toată acuratețea.

Zaraful: DUMITRU POPP Dejenarul.

TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA POPORULUI

Făgăraș, Văr-tér Nr. 46, (casele I. Peia).
(Vis-a-vis de Magistratul orășănesc.)

Esecută totfelul de tipărituri, dela cele mai mici până la cele mai mari, ca: registre, testimonii, chitanțe, citațiuni, cataloage, anunțuri, broșuri, opuri, circulare, invitări, programe, bilanțuri, acțiuni, conturi, blanchete, note, prețuri curente, cuverte, epistole, ord. de dans, bilete de logodnă, de cununie, diferite cărți de vizită, bilete funebre etc. etc. din care se află un asortiment bogat, la cerere și în colorii, cu prețurile cele mai moderate.

La tipografie se află pentru ambele confesiuni tot felul de tipărituri oficioase pentru agendele bisericesti și scolare; cărți de școală și de literatură populară, recvizite de scris, etc.

Comandele din afară se efectuează repede.

Sprijiniți instituțiunile românești!

Cu stimă

CONSTANTIN POPP,
proprietar de tipografie.

ANUNCIURI, INSERAȚIUNI și RECLAME

se primesc cu prețuri reduse la administrația
foaiei „Olteanul“ în Făgăraș la tipografia C. Pop.